

งานและการคำนวณ

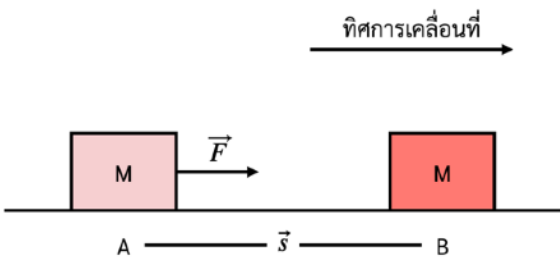
งาน (work : W) คือ ผลคูณของแรงกับการกระจัดที่อยู่แนวเดียวกัน เป็นปริมาณสเกลาร์ มีหน่วยเป็น นิวตัน·เมตร (N·m) หรือ จูล (J)

งาน = แรง x การกระจัดตามแนวแรงนั้น

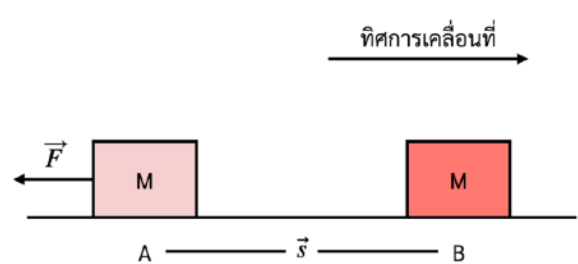
$$W = \vec{F} \cdot \vec{S} ; \text{ โดยแรง } (\vec{F}) \text{ และการกระจัด } (\vec{S}) \text{ ต้องขนานกัน}$$

กำหนดให้ วัตถุมวล m เคลื่อนที่ด้วยแรง \vec{F} คงที่ บนพื้นราบเกลี้ยง จากจุด A ไปจุด B ได้การกระจัด (\vec{S})

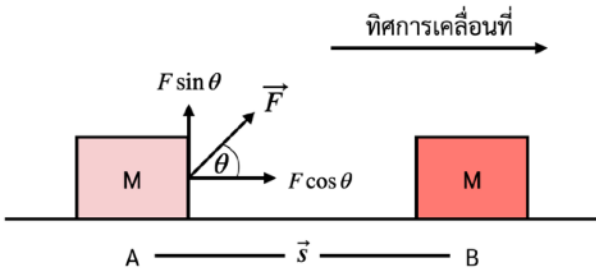
1. \vec{F} และ \vec{S} มีทิศเดียวกัน จะได้ จะได้ $W_{A \rightarrow B} = Fs$

2. \vec{F} และ \vec{S} มีทิศตรงกันข้าม จะได้ จะได้ $W_{A \rightarrow B} = -Fs$

3. \vec{F} ทำมุม θ กับ \vec{S} จะได้ $W_{A \rightarrow B} = Fs \cos \theta$

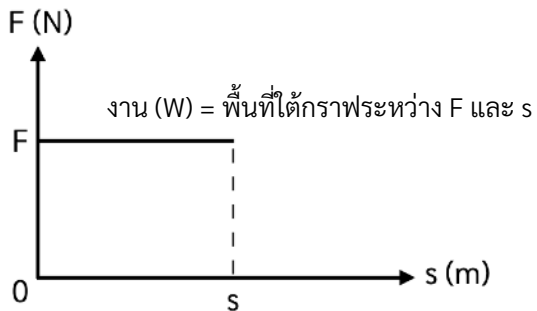

สรุป

1. งานเป็น บวก (+) คือ แรงช่วยที่ทำให้วัตถุเคลื่อนที่ (ทำงาน)
2. งานเป็น ลบ (-) คือ แรงต้าน (เสียงาน)
3. ถ้า \vec{F} ตั้งฉากกับการกระจัด จะไม่เกิดงาน

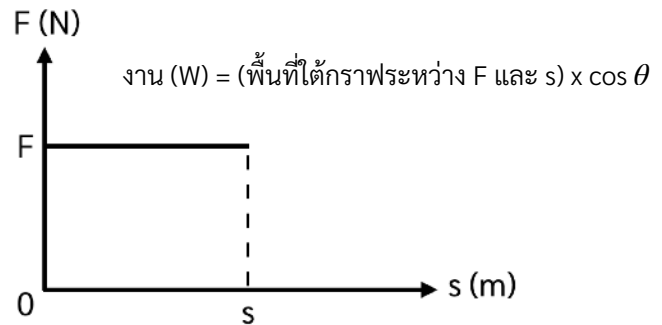
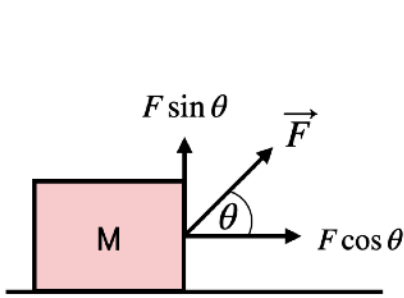
การหางานจากพื้นที่ใต้กราฟระหว่างแรง (F) และการกระจัด (S)

1. กรณีแรงอยู่แนวเดียวกับการเคลื่อนที่

2. กรณีแรงทำมุมกับแนวการเคลื่อนที่

พลังงาน

พลังงาน (energy : E) คือ คือ สมบัติอย่างหนึ่งของระบบที่บ่งบอกถึงขีดจำกัดความสามารถในการทำงาน ในทางฟิสิกส์ จำแนกพลังงานกลออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. พลังงานจลน์ (Kinetic energy : E_k) คือ พลังงานของวัตถุที่กำลังเคลื่อนที่ โดยงานที่ทำได้จะแปรผันตรงกับความเร็วกำลังสอง มีหน่วยเป็นจูล (J) โดยความสัมพันธ์ระหว่างงานกับพลังงานจลน์ จะได้ $W = \Delta E_k$

$$E_k = \frac{1}{2} m \vec{v}^2$$

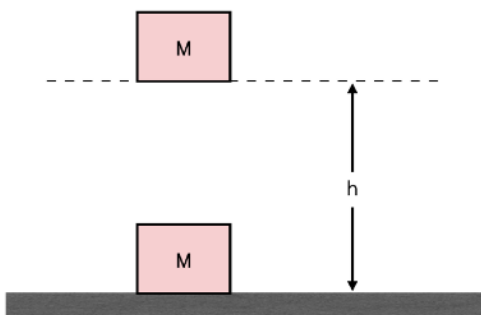
เมื่อ E_k คือ พลังงานจลน์ มีหน่วยเป็น จูล (J)

m คือ มวลของวัตถุ มีหน่วยเป็น กิโลกรัม (kg)

\vec{v} คือ อัตราเร็วของวัตถุ มีหน่วยเป็น เมตร/วินาที (m/s)

2. พลังงานศักย์ (Potential energy : E_p) คือ พลังงานที่มีอยู่ในวัตถุอันเนื่องมาจากตำแหน่งของวัตถุ มี 2 ประเภท ได้แก่ พลังงานศักย์โน้มถ่วง และพลังงานศักย์ยืดหยุ่น

พลังงานศักย์โน้มถ่วง (E_p) คือ พลังงานที่สะสมอยู่ในวัตถุ เกิดจากแรงโน้มถ่วงและตำแหน่งทางระดับความสูง

$$E_p = mgh$$

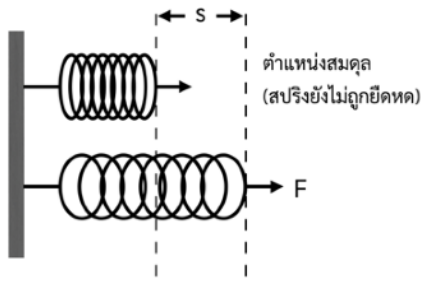
เมื่อ E_p คือ พลังงานศักย์โน้มถ่วง มีหน่วยเป็น จูล (J)

m คือ มวลของวัตถุ มีหน่วยเป็น กิโลกรัม (kg)

h คือ ความสูงจากตำแหน่งอ้างอิง มีหน่วยเป็น เมตร (m)

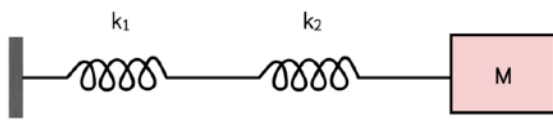
พลังงานศักย์ยืดหยุ่น (E_{ps}) คือ พลังงานที่สะสมในสปริง เกิดเมื่อมีการออกแรงจากสปริง เป็นแรงคู่กิริยา-ปฏิกิริยา โดยขนาดของแรงจะแปรผันตามระยะยืดหรือหดของสปริง

$$E_{ps} = W = \frac{1}{2}ks^2 = \frac{1}{2}Fs$$

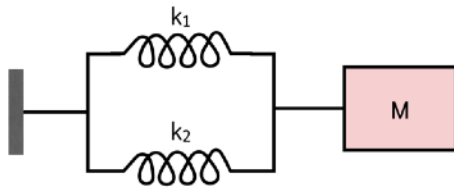
การนำสปริงมาต่อเป็นระบบ

1. การต่อสปริงแบบอนุกรม

$$\frac{1}{k_{Total}} = \frac{1}{k_1} + \frac{1}{k_2}$$

2. การต่อสปริงแบบขนาน

$$k_{Total} = k_1 + k_2$$

กฎการอนุรักษ์พลังงาน

$$\Sigma E_1 \pm W = \Sigma E_2$$

กำลัง

กำลัง (Power : P) คือ อัตราการทำงานหรืองานที่เกิดขึ้น ในหนึ่งหน่วยเวลา เป็นปริมาณสเกลาร์ มีหน่วยเป็นจูล/วินาที (J/s) หรือ วัตต์ (W)

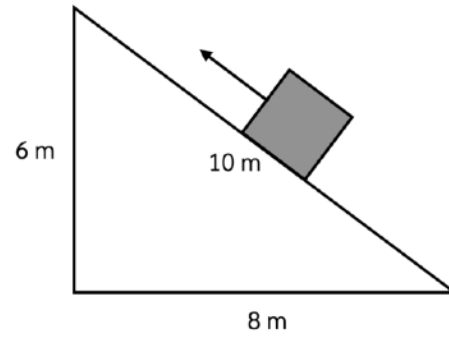
$$P = \frac{W}{t} = F \frac{s}{t} = Fv_{av}$$

1. เซ็นลิ่งมีมวล 80 kg ขึ้นไปตามพื้นเอียงเป็นระยะทาง 10 m ดังรูป ด้วยความเร็วคงที่ ถ้ากำหนดสัมประสิทธิ์ความเสียดทานจลน์เป็น 0.2 จะต้องทำงานทั้งหมดเท่าไร

1. 1,280 J
2. 4,800 J
3. 6,080 J
4. 8,000 J

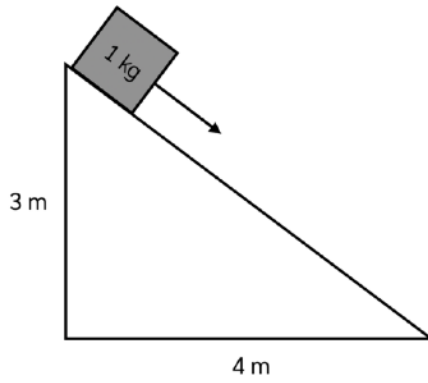
2. สปริง A มีค่าคงที่ k_A สปริง B มีค่าคงที่ k_B และสปริง C มีค่าคงที่ k_C ถ้า $k_A > k_B > k_C$ เมื่อสปริงทั้งสามได้รับแรงกดเท่า ๆ กัน พลังงานศักย์ในสปริงในตัวใดมีค่ามากที่สุด

1. A มากที่สุด
2. B มากที่สุด
3. C มากที่สุด
4. เท่ากัน
5. ยังสรุปไม่ได้

3. วัตถุมีมวล 1 kg ไถลงมาตามพื้นเอียงที่ความชันจากจุดที่สูง 3 เมตร ถ้าแรงเสียดทานมีค่า 1 นิวตัน จงหาความเร็วของวัตถุนั้นที่ปลายล่างของพื้นเอียง

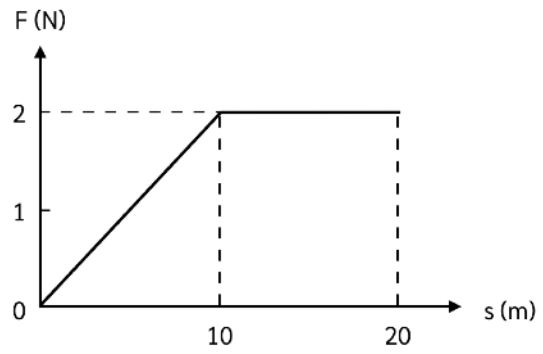
1. 3.2 m/s
2. 7.1 m/s
3. 7.7 m/s
4. 8.4 m/s

4. วัตถุมวล 0.2 kg ตกจากที่สูง 20 เมตร วัตถุนั้นจะถึงพื้นด้วยอัตราเร็วเท่าใด ถ้าแรงต้านการเคลื่อนที่ของอากาศเป็นดังรูปกราฟ กำหนดให้ s คือระยะทางของการเคลื่อนที่

1. 8 m/s
2. 10 m/s
3. 12 m/s
4. 14 m/s
5. 20 m/s

5. เครื่องสูบน้ำ สูบน้ำมวล 4,500 kg ขึ้นจากบ่อลึก 10 m ในเวลา 1 ชั่วโมงครึ่ง และอัดน้ำออกไปด้วยอัตราเร็ว 30 m/s จงหาค่าลึงของเครื่องสูบน้ำ

